

תביעה בגין אירוע שריפה אשר הגיעה עד לבית המשפט העליון

דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ

**נציג אירוע של שריפה שהמבטחת
התכחשה לו, התביעה הגיעה לבית
המשפט המחוזי אשר קבע שהמבוטח
הצית את העסק למרות שלא נמצאה
ראייה לכך.**

אנו נבחן את השאלות הבאות:

1. הסיכונים במפעל טיטולים.
2. איך בוצע החיתום?
3. השריפה.
4. התביעה.
5. האם לשיבוב דרושים נעלי המבוטח?
6. חקירת השריפה.
7. הקריטריון להחלטה של בתי המשפט.
8. מערכת הנימוקים להחלטה.
9. ניתוח ההחלטה.

המקרה שאציג הוא מקרה של **שריפה**
שאירעה באוקטובר 1995 במפעל לייצור
טיטולים באזור תעשייה תל-חי

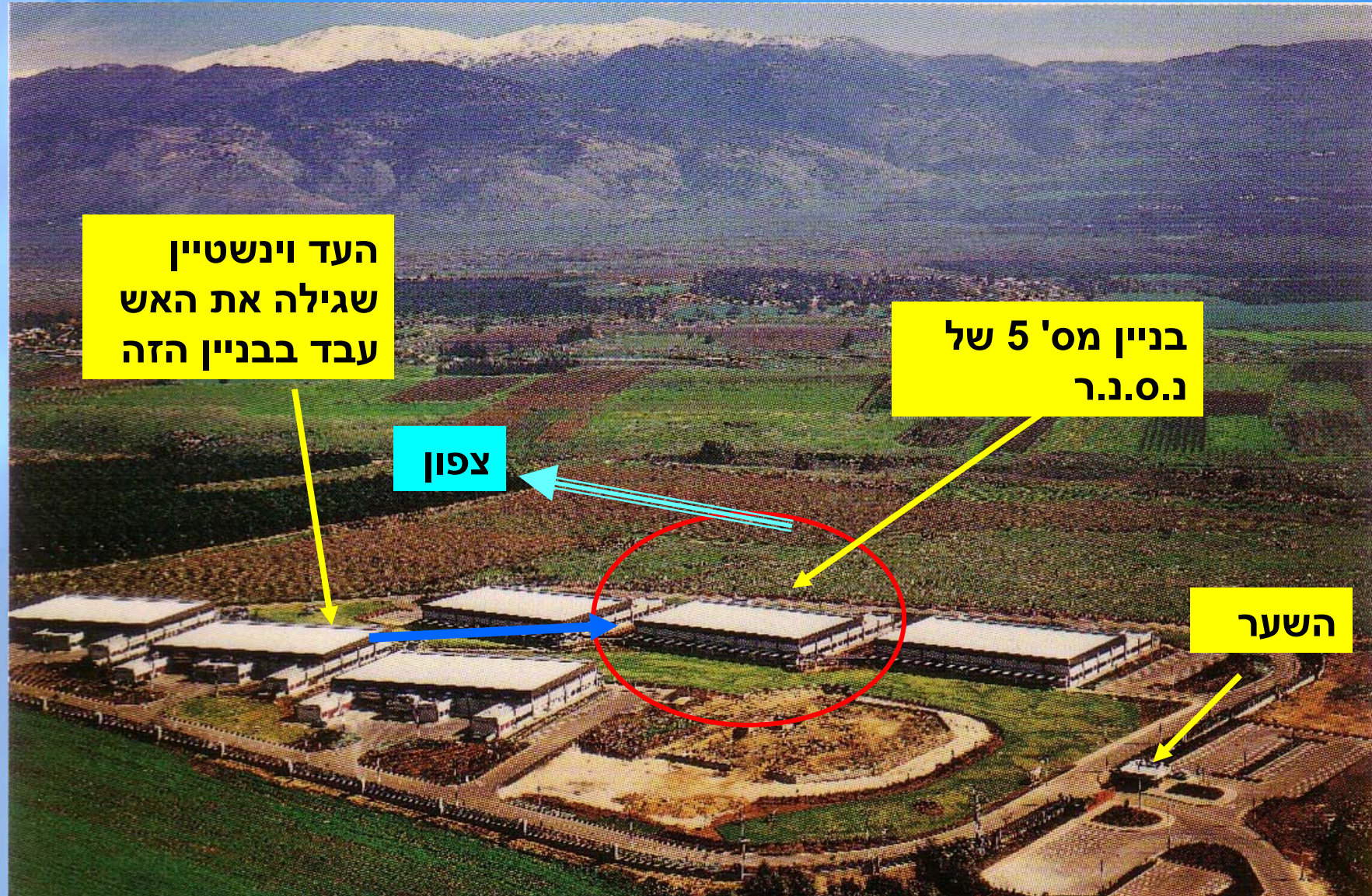
המפעל נ.ס.נ.ר נשרף
כליל

פנורמה של האזור הצפוני של המבנה, היכן שהיה מאוחסן חומר גלם.

דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ

מפעל נ.ס.נ.ר

העד וינשטיין
שגילה את האש
עבד בבניין הזה

בניין מס' 5 של
נ.ס.נ.ר

צפון

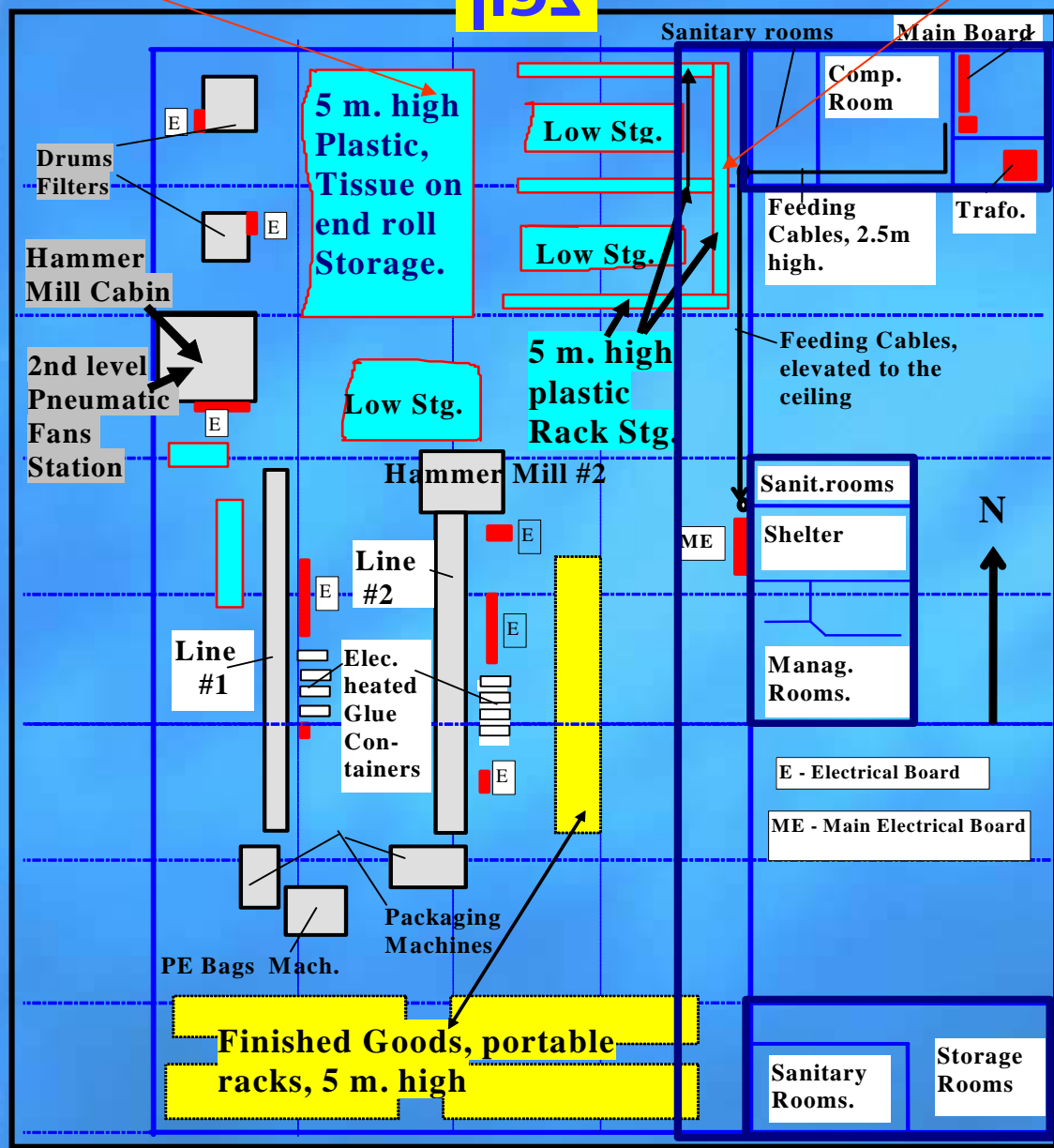
השער

תרשים של המפעל

איזור 2

איזור 1

צפון

חומרי גלם

טחנות פטישים

קווי ייצור

תוצ"ג

היו כמה חוקרי שריפות. רובם התמקדו באיזור 1 אבל כל אחד ציין מוקד אחר...

עשן יוצא מהחלונות התחתונים, רק אם הם מתנפצים ראשונים.
אוויר נכנס בצד התחתון של החלון וגזים יוצאים בצד העליון.
כאשר מתנפצים החלונות העליונים, זו כבר שריפה מתקדמת,
הגזים והפיח יוצאים מלמעלה. למטה לא יהיה פיח- משם רק
נכנס אוויר. לכן, השריפה התפתחה באיזור זה קודם.

צד צפון של המבנה

ה"מומחים"
קבעו
שהשריפה
התחילה
שם, דבר
שאינו עומד
במבחני
התקן
NFPA-
921

כיוון הרוח על פי נטיית סימני הפיח

השריפה ביקרה כאן לפני שהגיעה לשם

דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ

הגנות האש במפעל:

1. מתזים אוטומטיים בכל המפעל.
2. באיזור חומרי הגלם ובתחנות הפטישים – מתזים רבי עוצמה - ESFR.
3. בכל שאר השטח מתזים ברמת סיכון רגילה.
4. גילוי וכיבוי אוטומטי בלוחות חשמל ראשיים.
5. מערכת המתזים לא מחוברת למערכת גילוי.
6. במפעל אין מערכת גילוי.
7. אספקת מים למתזים ולברזי כיבוי מהחצר בלבד מרשת עירונית.

הגנות האש במפעל – מערכת המתזים:

1. מתזים אוטומטיים הם אמצעי הכיבוי החשוב ביותר.
2. מתזי ESFR הם עוצמתיים, אבל הם דורשים ספיקת מים גבוהה בלחץ גבוה. היו מים רק למתז אחד!
3. במבנה תחנת הפטישים, היכן שמפרקים את התאית לחומר דמוי צמר גפן, הותקנו 8 מתזי ESFR בשני מפלסים (במקום מתזים סטנדרטיים). בחירה מטופשת לגמרי.
4. למרות החומר הדליק ביותר, לא התרחשה בעירה של ממש בתוך התא. המתזים פעלו שם! אבל גמרו את כל אספקת המים שהייתה לאתר. לא נותרו מים לשטחים אחרים!

הערכת הסיכון:

1. אחסון וייצור בכפיפה אחת.
2. מטעני אש באחסון חומרי גלם, חומרים בתהליך ליד המכונות ותוצ"ג – כבדים מאוד.
3. באיזור הייצור ותוצ"ג – מתזים לא מתאימים לסיכון. כך גם בתחנות הפטישים.
4. סיכוי הצתה והתפשטות אש גבוהים.
5. אין מים למתזים (בערך עשירית מהדרוש וגם מזה "הלך" שליש להשקייה בעת השריפה).
6. אין מערכת גילוי.

הסיכון אינו ראוי לחיתום

מה חשבו בשירותי הכבאות על מצב הבטיחות במפעל?

במהלך המשפט, לאחר שהוצג האישור שניתן
ממדור מניעת דליקות לשנת 1995 נשאל ראש
המדור:

"כמי שמסתובב הרבה במפעלים לעניין בדיקת
בטיחות אש ותחזוקה, מה דעתך על מידת
הבטיחות והתחזוקה בגן התעשייה תל-חי?"

תשובה: טובה מאוד.

מהשקף הקודם: הסיכון אינו ראוי לחיתום..

איך בוצע החיתום?

1. נשלח שמאי-סוקר להערכת סיכונים- קבע אין לבטח אלא לאחר התקנת מתזים.
2. הותקנו מתזים כפי שתואר.
3. נשלח שמאי-סוקר אחר. הוא קבע יש מתזים, לא מבין בזה, נא לשלוח מומחה.
4. המבטחת קבלה את העסק ללא בדיקה נוספת.
5. לעסק היו קשיים פיננסיים, שאלת חיתום מעניינת.
6. היה אישור משירותי הכבאות: ראש המדור למניעת דליקות היה מרוצה!

פרצה שריפה אשר כילתה את כל המבנה.

1. המבטחת סירבה לשלם.
2. הייתה טענה להצתה.
3. המפעל הגיש תביעה בסך **US\$ 6,562,700**.
4. המבטחת הגיבה בתביעת צד ג' נגד בעלי המבנה, המשכירים, נגד בעל החברה ונגד היועץ של המבוטחת.
5. התביעה התבררה בבית המשפט המחוזי בירושללים.

**הודעת צד ג' של המבטחת למשכיר
במגמה של שיבוב – מכניסה ל"בריכה" גם
את המשכירים.**

**העקרון של השיבוב המבוסס על כך שהמבטח
יכול להיכנס רק לנעלי המבוטח אינו ממש
פועל.**

**מסתבר שהמבטח יכול להביא גם את הנעליים
שלו אם הנעליים של המבוטח אטומות כפי
שניתן לראות בשיקופיות הבאות**

מתוך החוזה בין המשכיר לבין נ.ס.נ.ר

- 1. השוכר יהיה אחראי לכל נזק, אבדן, הפסד ו/או פגיעה בעובדיו הישירים והעקיפים והשוכר מתחייב לשפות את החברה בגין נזק, אבדן, הפסד או פגיעה כנ"ל (לרבות הוצאות משפטיות ואחרות) אם יגרמו.**
- 2. השוכר יהיה אחראי לכל נזק, אבדן, הפסד ו/או רכוש אשר הוא אחראי לו (לרבות רכוש בהקמה ו/או בבניה) וכן לכל נזק תוצאתי שהוא כספי ממוני או אחר, והשוכר מתחייב לשפות את החברה בגין כל נזק, אבדן, הפסד כנ"ל (לרבות הוצאות משפטיות ואחרות) אם יגרמו לחברה.**

מתוך החוזה (המשך),

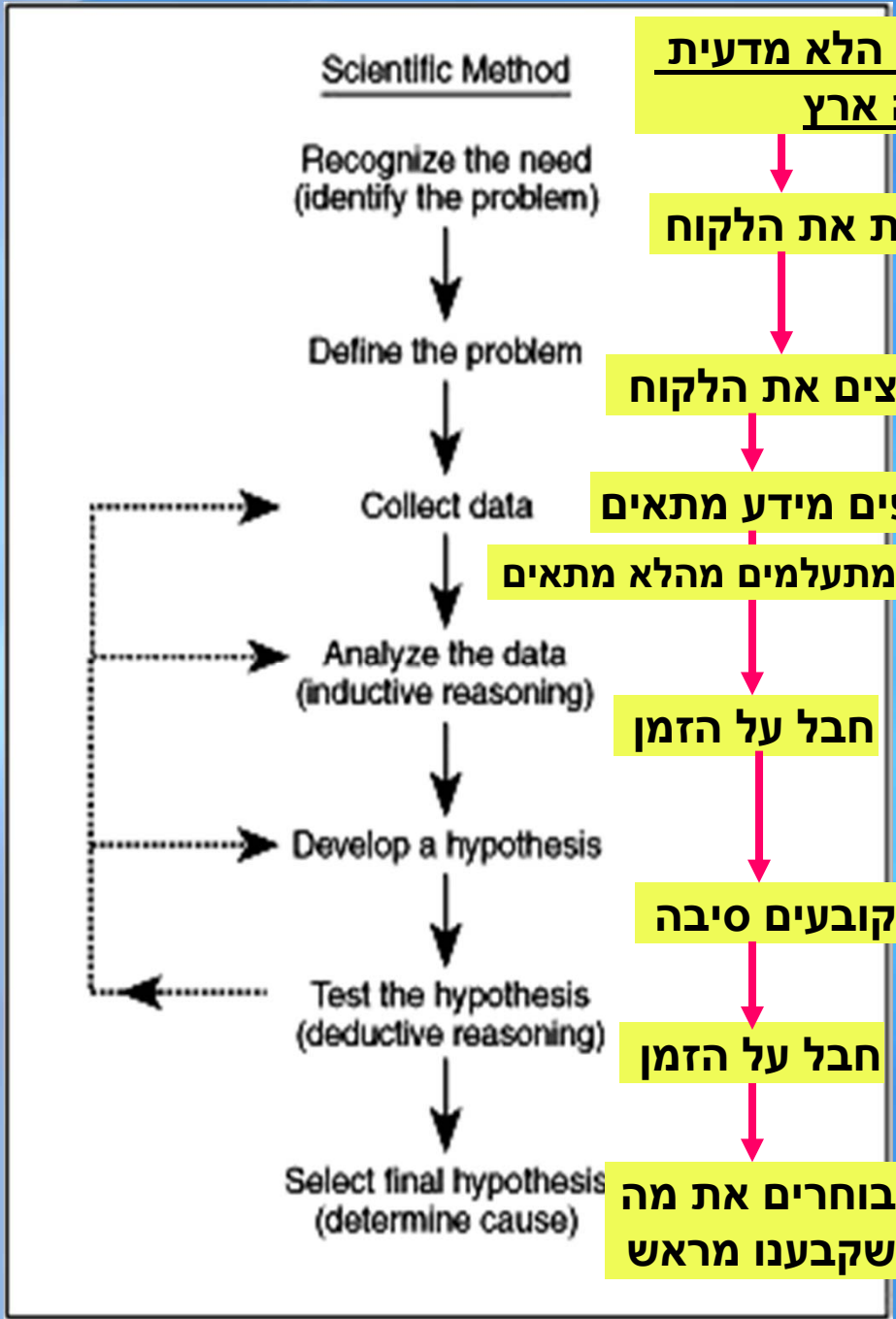
3. החברה: כולל שולחיה, שלוחיה וכל מי מטעמה.
4. מבתי לפגוע בכלליות האמור לעיל, השוכר מצהיר כי בדק את הנכס ומצאו ראוי לשימוש המיועד על ידו, ולא תהיה לו טענה או עילה לתביעה בגין נזק נסתר או גלוי. השוכר מוותר בגין כל תביעה שתוגש נגד החברה.

נראה ש"אי זמינות נעלי המבוטח" בשל סעיפי חוזה שכירות, לא משמש מעצור להגיש תביעות שיבוב.....

חקירת השריפה,

1. לכל חוקר הייתה דעה אחרת באשר למוקד השריפה.
2. רובם קבעו שהשריפה הייתה בצד הצפון-מזרחי.
3. לא הוצג שום בסיס מדעי לאף קביעה.
4. אף לא אחת מחוות הדעת יכלה לעמוד במבחן תקן NFPA-921 הנחשב לתנ"ך העולמי בנושא.

בשיקופית הבאה, נציג נוהל חקירה המוגדר ע"י התקן ולעומתו מה שמקובל אצלנו.

**השיטה הלא מדעית
הנהוגה ארץ**

לרצות את הלקוח

איך מרצים את הלקוח

אוספים מידע מתאים

מתעלמים מהלא מתאים

חבל על הזמן

קובעים סיבה

חבל על הזמן

**בוחרים את מה
שקבענו מראש**

הגישה המדעית

זהה את הבעייה

הגדר את הבעייה

אסוף מידע

נתח את המידע

בחר הנחה

בחן את ההנחה

קבע את הסיבה

איך משלימים את ההתנהלות ה"לא מדעית"
בעדות בבית משפט?

העד מסתמך על "ידיעתי, ניסיוני והשכלתי"

"מומחים" המעידים בבתי משפט מצהירים שמה שהם
אומרים מבוסס על ידיעתם, ניסיונם והשכלתם.

גם אנוכי חטאתי באמירה כזו כאשר לא היה לי דבר ממשי
להציג אשר היה מבוסס על עובדות מדעיות וניסיוניות.

בלטינית קיים המושג: **Ipse Dixit** אשר פירושו:

Ipse Dixit - An unsupported statement that
rests solely on the authority of the individual
who makes it.

DAUBERT CHALLENGE (1)

ה- Ipse Dixit אינו מקובל יותר בארה"ב. על המומחה להציג ראיות מדעיות המבססות את קביעתו בדבר מוקד האש והתפתחותה.

בית המשפט העליון קבע ב-1993 כללים חדשים לקבלת עדות מומחה עפ"י הכללים הבאים:

- (1) האם התאוריה המוצגת נבחנה בפועל?
- (2) האם יש רמת טעות ידועה?
- (3) האם התאוריה נבחנה ברמה אקדמית.

DAUBERT CHALLENGE (2)

- (4) האם התאוריה קבלה הסכמה מדעית רחבה?
- (5) ניתן לאמת את המסקנות ואת המתודיקה של ההגעה למסקנות.
- (6) השיטה המדעית מבוססת ומקנה רמה של אמינות.

זה עדיין לא הגיע לבתי המשפט בארץ, אבל אני מניח שעו"ד זריז ואמביציוני ידע בקרוב לייזום את השינוי הזה גם בארץ.

הקריטריון להחלטה של בית המשפט – בית המשפט העליון מצטט בפסק דינו את קביעת בית המשפט המחוזי:

בית המשפט הגיע לכלל מסקנה כי הסתברות האפשרות של הצתה מכוונת מצד מנהל העותרת רבה מהסתברות פריצת הדליקה שלא בשל הצתה. על-פי מאזן ההסתברויות, אפוא, החליט בית-המשפט המחוזי לדחות את התביעה. וכך קבע בית-המשפט באחרית דבר:

כפי שהראיתי לעיל, הסיכוי לפרוץ השריפה מסיבה כלשהי שאיננה הצתה - שואף לאפס,

ועל כן ניתן לקבוע ללא היסוס כי השריפה פרצה עקב ההצתה....

סעיף 26 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א 1981 - קובע:

**"נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח או בידי המוטב
במתכוון, פטור המבטח מחבותו".**

**משהוכיח מבוטח שקיים "מקרה ביטוח", נטל הראייה
עפ"י סעיף 26 הוא על המבטחת.**

מה המשמעות של הקביעה של בית המשפט?

אם הסיכוי שהמבוטח הצית את העסק עולה על 50% אז חזקה שהוא אומנם הצית.

אם הסיכוי שהמבוטח הצית את העסק עולה על 50% אז נטל הראייה על המבטחת מוצא את סיפוקו.

איך עוברים את ה- 50%:

1. מצבו הכספי של המבוטח היה קשה, לכן היתה לו עילה להצית את העסק.
2. בית המשפט בחן אפשרויות אחרות וקבע שהן אינן אפשריות.
3. הוצגה קלטת אשר הראתה שיש שני מוקדי אש המחזק את גרסת הצתה.

הערה שלנו לסעיף 2: להלן נראה שבית המשפט קבע קביעות שאינן מבוססות לחלוטין. בית המשפט לא הבין את הנראה בקלטת!!

הערותינו לסעיף 3: הטענה היא לשני מוקדי הצתה, בצפון המבנה ובדרומו.

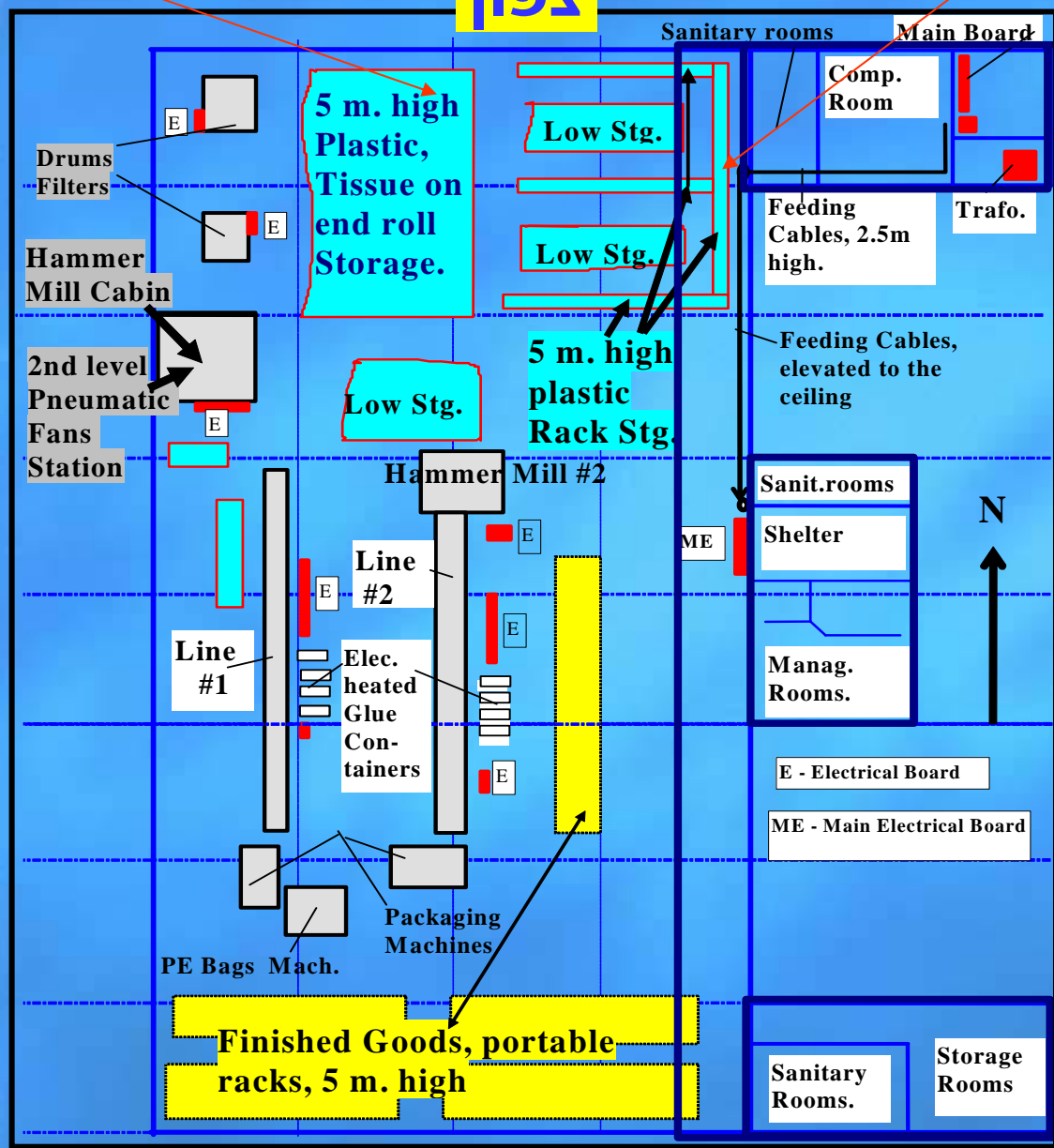
1. כל חוקרי השריפות שהעידו הצביעו על רק על מוקד אחד בצד הצפון מזרחי.
2. העד ווישנטיין שגילה את שריפה, אמר שראה להבות רק בצד הצפוני.
3. למעט הקלטת לא הייתה עדות תומכת בשני מוקדים.
4. הצלם שהגיע עם הוידאו לשער המפעל, יכול היה לראות את חלקו העליון של הבניין רק מדרום, הצד הצר של המבנה. הוא גם הגיע לאחר שהאש התפשטה לצד הדרומי

תרשים של המפעל

איזור 2

איזור 1

צפון

חומרי גלם

טחנת פטישים

קווי ייצור

תוצ"ג

מטען אש כבד מאוד המורכב מחומרי גלם בצד צפון

מטען אש כבד מאוד המורכב מחומרים בתהליך במרכז ובדרום

הרושם המוטעה של שני מוקדם נגרם ע"י 2 גורמים מרכזיים:

1. ריכוז מטעני אש כבדים בשני הצדדים: בצד הצפוני – **חומרי גלם** ובצד הדרומי – **תוצ"ג**.
 2. שתי שורות של חלונות בקירות הצדדיים של הבניין יצרו רושם מוטעה של שני מוקדים. בצד הצפוני ובדרומי היו שורת חלונות תחתונה ושורה עליונה.
 3. אוויר לבעירה חודר מהחלונות התחתונים והלהבות והגזים יוצאים מהעליונים, אבל רק בצדדים הצפוני והדרומי! לאורך הבניין היו חלונות רק למטה.
- ראה הסבר בשיקופית הבאה:**

הרושם המוטעה של שני מוקדם נגרם ע"י הגורמים הבאים:

**ריכוז מטעני אש
כבדים, בצד צפון –
חומרי גלם**

**גזים יוצאים מהחלונות העליונים
ובוערים בעוצמה עם אוויר חיצוני.**

**לאורך הצדדים מערבי
ומזרחי היו חלונות רק
למטה, אוויר נכנס,
להבות לא יוצאות!**

**ריכוז מטעני אש כבדים בצד
דרום – תוצ"ג.**

שתי שורות של חלונות בקירות הצדדיים של הבניין יצרו רושם מוטעה של שני מוקדים. בצד הצפוני ובדרומי שורת חלונות תחתונה ושורה עליונה. אוויר לבעירה חודר מהחלונות התחתונים והלהבות והגזים יוצאים מהעליונים. בצדדים הארוכים, מזרח ומערב – רק חלונות למטה!

מפסק הדין, המשך:

י"ז. מן העובדה כי תוך זמן קצר יחסית נראו שני מוקדי אש גדולים בשני קצות המפעל - סביר יותר להסיק כי היו שני מקורות אש ולא אחד שהתפתח לצד השני.

יח. תמיכה נוספת לכך היא בעובדה שבין שני מוקדי האש - נותרו דברים שלא נשרפו כפי שהיו צריכים להישרף אם מדובר באש שהחלה במקור אחד והתפשטה לכל אורך המפעל עד שהגיעה למוקד השני.

הערות שלנו:

סעיף י"ז: האש התפשטה מצפון לדרום דבר שעולה בקנה אחד עם סוג המטען ועוצמתו לאורך המבנה.

סעיף י"ח: לגבי "דברים שלא נשרפו" כביכול במרכז המבנה, נא לעיין בשיקופית הבאה. אמירת בית המשפט – חסרת שחר.

צילום מדרום לאזור המרכזי – הכל שרוף!!

הגג קרס עקב הלהבות
מתחתיו. על זה אמר בית
המשפט שלא הייתה כאן
אש.....

דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ

פנורמה של האזור המרכזי שלפי מסקנת בית המשפט
שנתרו בו "דברים שלא נשרפו" כאילו אין קשר בין הצד
הצפוני והדרומי:

הכל נשרף והגג קרס בניגוד לקביעת בית המשפט המחוזי!!!

מפסק הדין:

יז. אם ניתן היה לקבוע בוודאות כי היה שימוש של סולר במוקד הדרומי – היה בכך כדי לסייע להנחה שמדובר בהצתה, אלא שגם בהעדר אינדיקציה ישירה לשימוש במאיץ נוזלי - אין זה אומר שלא היה מאיץ נוזלי, שהרי אם היה שימוש בבנזין, למשל - היה זה מתנדף כליל בשריפה העצומה שנוצרה במקום, וממילא לא ניתן היה למצוא לו זכר.

יח. כמו כן, גם אלמלא נמצאו סימנים אפשריים לסולר – ניתן לקבוע בוודאות גבוהה מאד שמדובר בהצתה, שהרי לא הייתה כל סיבה סבירה אחרת לאש שפרצה ועוד בעוצמה כזאת ובמהירות כזאת באותם תנאים ונסיבות.

ובכן, השריפה התפשטה מהר אבל מי אומר שצריך סולר? הבה נראה כמה מהר מתפשטת אש בחומרים לייצור טיטולים גם בלי מאיץ....

חומרי הגלם של ייצור טיטולים, בפרט האחסון בגלילים מפתחים אש בעוצמה אדירה, פי כמה משלולית של דלק. תוך 30 שניות עולה אש מהרצפה ויוצרת להביוור בתקרה. אין צורך בשום מאיצים. מבחני האש המוצגים למטה מוכיחים נקודה זו.

כל הדיבורים על "חומר מאיץ" כביכול מעידים על חוסר הבנה של מטען האש שלפנינו.

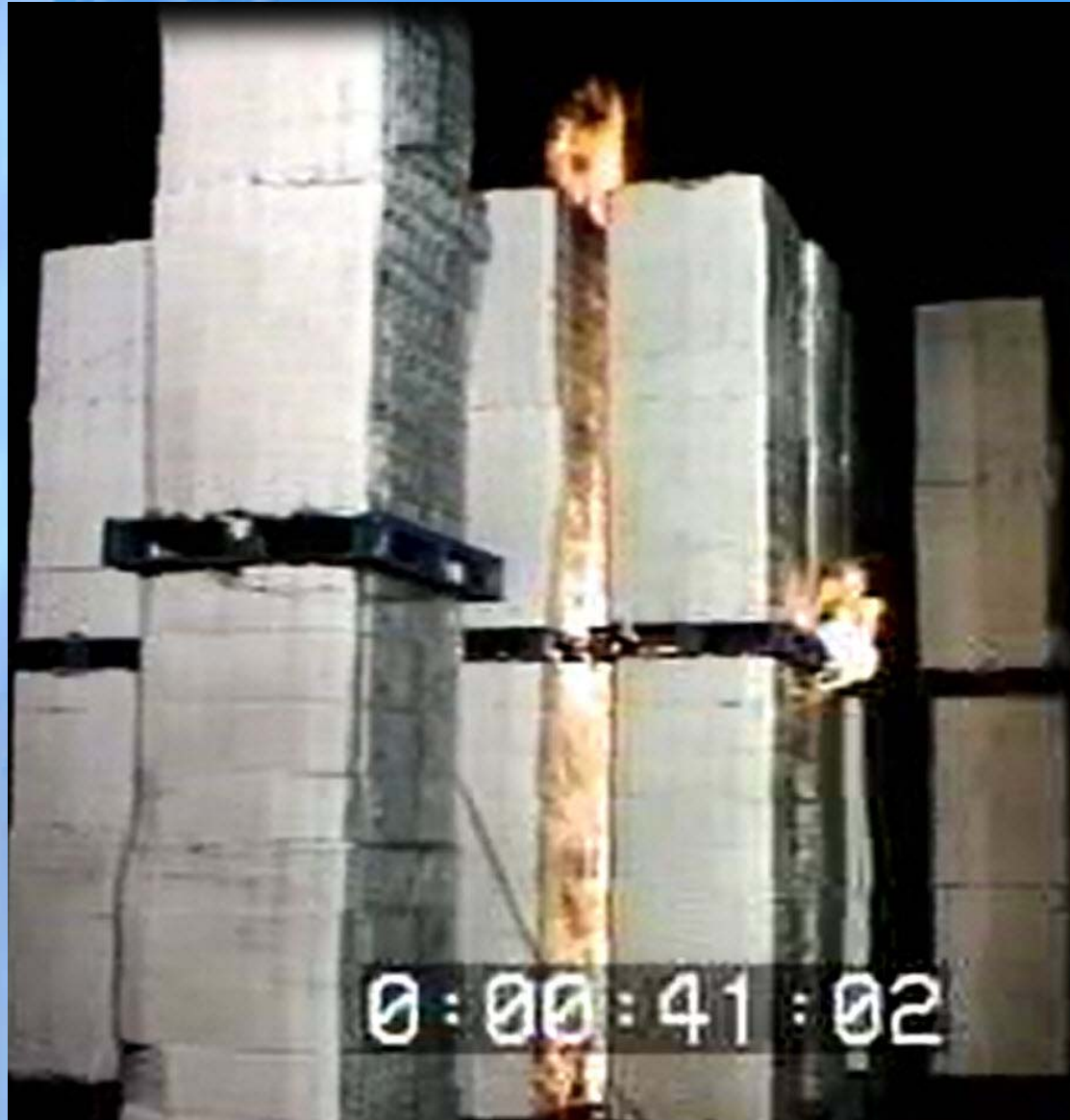
קצב התפתחות בעירה: ראה סרטי וודאו השוואתיים בין גלילי נייר עיתון לבין משטחי נייר טיסיו בתמונה הבאה

השוואה של קצב התפתחות אש בין גילי נייר
עיתון לבין משטחי נייר טיסיו

לחץ על התמונה - טסט אש על משטחי טיסיו

השוואה של קצב התפתחות אש בין גלילי נייר עיתון לבין משטחי נייר טיסיו

טיסיו בגליונות:
התפשטות אש
מהירה מאוד.
אש "רצה"
לגובה של 6 מ'
תוך 41 שניות

השוואה של קצב התפתחות אש בין גלילי נייר עיתון לבין משטחי נייר טיסיון

גלילי נייר עיתון:
פחות בעיר מ"נייר
טיסיון". אבל תצורת
הגלילים מעצימה
את התפתחות
האש.

תוך 40 שניות כבר
יש "להביות"
משמעותי בתקרה!!
במפעל היו גלילי
נייר טיסיון, בד לא
ארוג ויריעות
פלסטיק מטען אש
אדיר מעל ומעבר
לנייר עיתון.

פסק דין

1. מסקנות בית המשפט

- א. אף אחד מכל העדים והמומחים לא יכול היה להעיד חד-משמעית מה הייתה סיבת השריפה.
- ב. אף אחד מכל המומחים לא ראה את התמונה בכללותה, כפי שניתן לבית המשפט לראותה, שכן בית המשפט הוא זה ששמע את כל העדים ואת כל המומחים.

הערוטינו ביחס לסעיף ב': בית המשפט הנכבד ראה תמונה שבינה ובין המציאות אין שום קשר.

פטיקת ביהמ"ש המחוזי

ג. ברור לחלוטין שאש לא יכלה לפרוץ מעצמה בתוך מפעל סגור בלילה. המסקנה היא כי או שמישהו השאיר בטעות מקור אש במפעל - שהלך והתלקח לאיטו (כמו סיגריה בוערת); או שהשריפה פרצה עקב כשל חשמלי; או שהשריפה פרצה עקב הצתה בזדון.

2. אפשרות השארת מקור אש בטעות במפעל

נראה לי כי האפשרות שהשריפה נגרמה עקב השארת מקור אש בטעות במפעל (כמו סיגריה בוערת) שהתלקח לאיטו – היא אפשרות בלתי סבירה לחלוטין וזאת מן הסיבות הבאות:

א. מדובר במפעל שיש בו חומרים דליקים בכמות עצומה, ואין ספק כי העובדים לא היו רשאים לעשן בתוך המפעל, כאשר כל ניצוץ של אש היה יכול להדליק את האבק הדליק המכסה את המפעל

ב. השריפה נתגלה 10 שעות לאחר שאחרון האנשים במפעל עזב את המפעל, ו-11 שעות לאחר שהעבודה במפעל שבתה.

הפרש זמנים גדול זה מצביע על חוסר הסבירות שהדליקה פרצה ממקור אש שהושאר בטעות במקום.

הערותינו: זו קביעה שאינה עומדת במבחן של מציאות.

פסיקת ביהמ"ש המחוזי

ג. במפעל הייתה מערכת גילוי וכיבוי אש טובה, וכל אש מקרית איטית הייתה מפעילה את המערכת – קוראת למכבי האש ולשער גן התעשייה, ומכבה אותה מיידית.

ד. בשל כל האמור אני דוחה לחלוטין את האפשרות שהדליקה פרצה עקב השארת מקור אש דולק בתוך המפעל – בטעות.

הערוטינו ביחס לסעיף ג. קביעה חסרת שחר: לא הייתה במפעל מערכת גילוי אלא רק בלוחות החשמל.

3. פריצת אש עקב כשל חשמלי:

- א. חוקרי השריפות לא מצאו את סיבת הדליקה, ולכן חלקם תלו האשם האפשרי במערכת אספקת החשמל - נושא שאינם מומחים בו.
- ב. מערכת אספקת החשמל הייתה מנותקת מזה 10 שעות ויותר - קודם שהתגלתה השריפה. ברור, אפוא, כי אין זה אפשרי שעומס חום גרם לקצר שגרם לשריפה.

הערתינו: מה זה מנותקת? לוחות החשמל נשאר תחת מתח, באיזור מגעים לקויים יכולה להתפתח קשת ושריפה גם כאשר הלוח לא עמוס.

פסיקת ביהמ"ש המחוזי

3. פריצת אש עקב כשל חשמלי (המשך):

ג. במפעל נותרה תאורה, אולם הייתה זו תאורת פלואורצנטית שהיא תאורה "קרה" שמגעת כדי 30 ואט, ולא מנורות להט ולכן אין אפשרות שמנורת תאורה גרמה להידלקות חומר דליק במפעל.

הערתינו: לא נכון! אחד מגורמי השריפה התדירים והחמורים היא המנורה הפלואורצנטית – בעניין זה הוגשה ביולי 2005 תביעת שיבוב של חברת הראל בסך 7.2 מליון ש"ח נגד קבוץ געש בקשר עם שריפה שפרצה במחסן בחברת אלווריון ואשר מיוחסת לכשל בגוף תאורה פלואורצנטי.

שרידים של מנורה פלאורצנטית שנשרפה

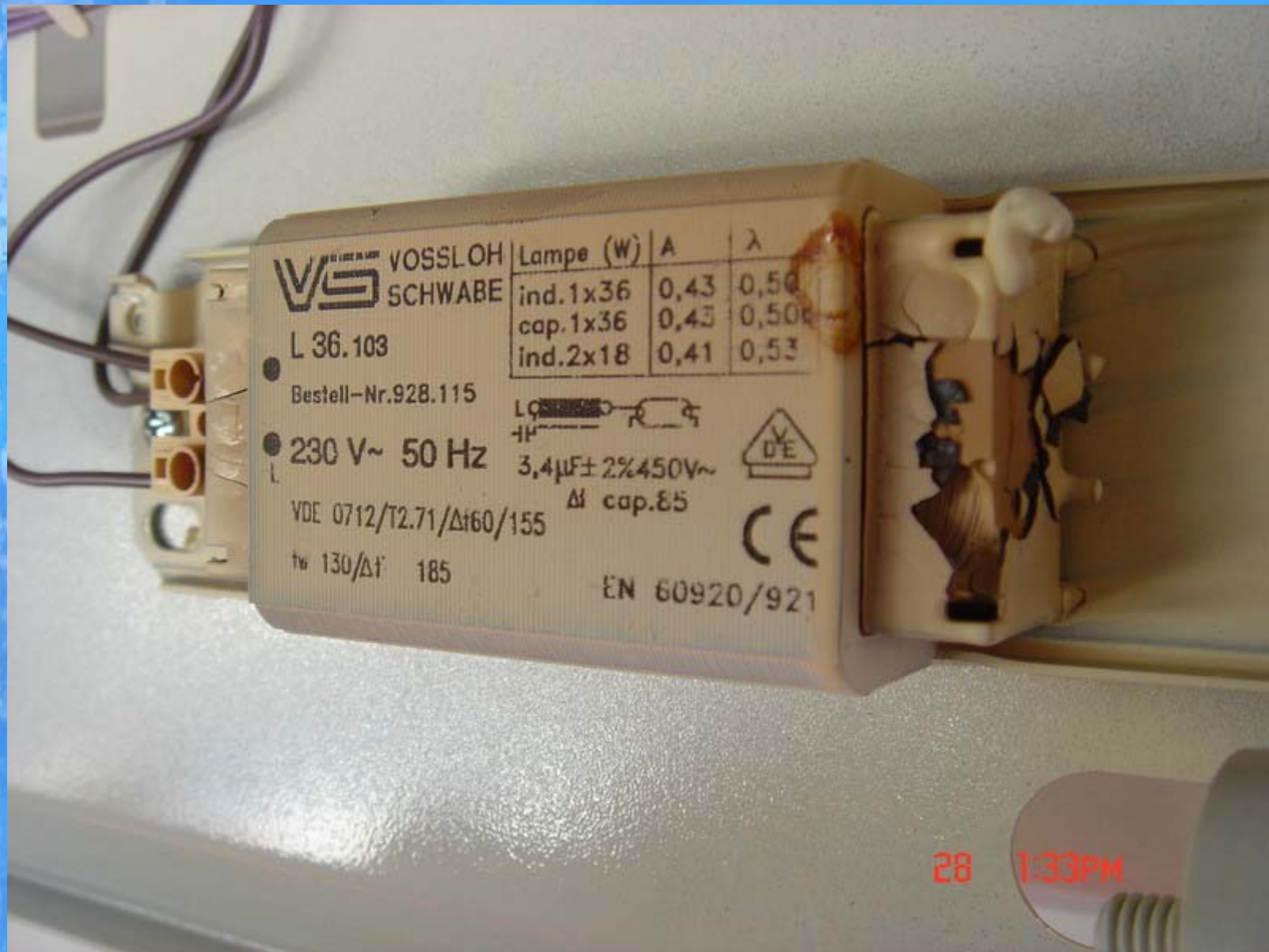
דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ

שרידים של מנורה פלאורצנטית שנשרפה

דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ

משנק של מנורה אחרת בדרך להדליק אותה

דן ארבל הנדסת סיכונים ושמאות בע"מ

4. אפשרות הצתה בזדון:

א. אם מקור השריפה לא היה במערכת אספקת החשמל (וכמפורט לעיל - לא סביר שמקור השריפה היה במערכת אספקת החשמל); ולא היה בשל השארת מקור אש בטעות במפעל נותרה רק האפשרות של הצתה בזדון.

5. הסבירות להצתה בידי מי מטעם הבעלים של נ.ס.נ.ר.: גבוהה בשל מצב עסקי קשה.

פסיקת ביהמ"ש המחוזי

6. האפשרות הטכנית להצתה ללא גילוי מוקדם:

א. לנחלה, או למי מטעמו - היה הידע בדבר סידורי השמירה באתר.

ב. נחלה ידע כי מפעל נ.ס.נ.ר. מחובר בקריאה אוטומטית לטלפון גן התעשייה במקרה של שריפה, המודיעה שיש שריפה במפעל נ.ס.נ.ר.

הערה: לא ברור מה שהוא ידע. ברור שלא הייתה לו מערכת גילוי למעט בלוחות חשמל .

ג. קריאה אוטומטית כזו חוזרת על עצמה פעם אחר פעם אחר פעם - עד שהיא מנוטרלת.

ד. בפועל - הייתה שיחת טלפון אחת בלבד לשער גן התעשייה - שלא קראה לשומרים כי יש שריפה שיחה זו הייתה בשעה 03:25 ונמשכה 32 שניות .

פסיקת ביהמ"ש המחוזי

ה. אם אכן שיחה זו נגרמה עקב הקריאה האוטומטית בשל השריפה – תמוה מדוע לא חזרה על עצמה שוב ושוב – כפי שהייתה מתוכנתת, ומדוע לא הזעיקה את השומרים המצויים במקום 24 שעות ביממה. כמו כן תמוה מדוע קריאה קצרה של מספר מלים - "יש שריפה בבניין 5". "נמשכה לאורך 32 שניות, שהם זמן ממושך מאד לקריאה קצרה כזאת.

הערותינו: כל התמיהות האלה אינן במקומן כאשר מבינים שאם השריפה מתרחשת מחוץ ללוחות החשמל, כבלי התקשורת של מערכת הגילוי נפגעים. עלולה להיות קריאה טלפונית, אך בהחלט אפשרי שמוליך תקשורת התחמם עד כדי כך שאינו יכול להעביר הודעות.

פסיקה כיהמ"ש המחוזי

ו. עוד יושם לב שהשיחה הטלפונית התקיימה 15 דקות לפני גילוי השריפה, כך שאם אכן נגרמה מאש - היה למתזים די זמן לחסל את האש; ואם האש נגרמה מהצתה מכוונת - ניתן היה לקיים את השיחה הטלפונית – קודם להצתה .

הערותינו: כבר הראינו שמערכת המתזים הייתה מועדת לכישלון.

ז. המסקנה היא - כי מערכת האזעקה האוטומטית לשער גן התעשייה – נותקה קודם לשריפה, והשיחה יחידה ככל הנראה בוצעה ע"י המצית ללא דיבורים, כדי לשמש אליבי, שלא הצליח להיות מושלם .

הערותינו: הנה הצגנו הסבר חילופי – סיבה טכנית....

ח. מכבי האש ושער גן התעשייה קבלו הודעה על השריפה במפעל נ.ס.נ.ר. מיואל וינשטיין- עובד מפעל סמוך, כשהשריפה כבר הייתה בעיצומה ולא מהמערכת האוטומטית של נ.ס.נ.ר. - שלא פעלה בעת השריפה כפי שהייתה אמורה לפעול.

הערותינו: כאמור, לא הייתה מערכת התראה, פרט למערכת גילוי בלוחות חשמל שאינה רלוונטית לעניינו אלא אם אש פורצת בלוח חשמל.

פסיקה ביהמ"ש המחוזי

ב-נ.ס.נ.ר. הייתה מותקנת מערכת גילוי וכיבוי אש, שאילו הייתה פועלת – הייתה מגלה את השריפה ומכבה אותה בעודה באיבה - אם לא השתמשו בה במאיץ נוזלי הגורם לשריפה להתלקח בחוזקה בבת אחת, באופן שהמערכת אינה מסוגלת לכבותה.

הערוטינו: לא הייתה באולם מערכת גילוי (רק בלוחות חשמל).
מערכת המתזים לא התאימה לסיכון וגם לא היו לה מים!
החומרים במקום הם בעלי פוטנציאל אדיר לבעירה והתפשטות אש. אין צורך במאיץ כל שהוא, בוודאי לא סולר..

מה בעצם קרה פה?

1. בית המשפט החליט על פי התרשמות שהמבוטח הצית.
2. כדי להגיע לסבירות של מעל 50% הפעיל בית המשפט שיטת אלימינציה של כל מיני סיבות בלתי אפשריות שמשאירות כביכול את הסיבה האפשרית האחרונה כזו שנותרה.
3. אלא שכל הסיבות שהוגדרו כלא אפשריות מוכחות פעם אחת פעם בשריפות כאפשריות בהחלט.
4. בית המשפט לא הבין את החומר.
5. עניין שני המוקדים בוידאו ... בית המשפט לא הבין את סרט הוידאו

מה בעצם קרה פה (המשך)?

6. יתכן בהחלט שהייתה הצתה.
7. אולם, לא הוצגה ראייה של הצתה מכל וכל.
8. בית המשפט לא הבין את החומר שהוצג בפניו, אבל צריך גם להאמר שרמת החומר שהוצג הייתה ירודה.
9. לא הוצגה תפיסה כוללת של הסיכונים ותהליכי התפשטות האש.
10. סרט הוידאו לא הובן לחלוטין
11. מכאן שבעצם, ללכת לבית משפט זה הימור.

אז מה היה לנו כאן?

1. עסק מסוכן במיוחד שאינו ראוי לחיתום.
2. הוא הוגדר ע"י ראש מדור מניעת דליקות באיזור כמוגן היטב.
3. בית המשפט לא קבל את דעתו של ראש המדור שלא מצא ראיות להצתה, אבל כן קבל את עמדתו שמערכות הכיבוי היו טובות ושהייתה מערכת גילוי טובה (הפוך על הפוך).
4. בית המשפט קבע שהיו שני מוקדי הצתה על בסיס צפייה בסרט וידאו אותו בית המשפט לא הבין לחלוטין.
5. בית המשפט קבע שמערכת גילוי האש פעלה

ובהצתה ע"י כוונת אדם. ד"ר אהרן לנדסטר סיכונים משמאות בע"מ

אז מה היה לנו כאן?

1. בית המשפט קבע שמערכת גילוי האש פעלה והושבתה ע"י הבעלים אבל לא הייתה מערכת גילוי במפעל ומערכת הכיבוי לא הייתה הרבה יותר מקישוט...
2. חוקרי השריפות לא היו עוברים את סף בית המשפט בארה"ב שכן לא היה בסיס מדעי לקביעות שלהם כפי שנידרש שם ולא עמדו בקריטריונים של הקוד לחקירת שריפות.
3. את זה דווקא קלט בית המשפט.
4. נא לשים לב שהנעלים של עקרון השיבוב לא מחזיקות מים.

לקחים לחתמים וסוקרים:

1. סיווג סיכון גבוה בשל קיום מטעני עשן כבדים בצורה של גלילים – היא הצורה המפתחת עוצמת אש גדולה מאוד בזמן קצר.
2. החומר – בד לא ארוג, נייר טיסיו, פוליאטילן, כולם בגלילים. לגלילי בד לא ארוג – אין בכלל תקן!
3. תוצ"ג המוגדר כסיווג חומר ברמה הגבוהה ביותר – Class A.
4. חשיבות גדולה ביותר להפרדה בין ייצור ואחסון.
5. מערכות הגנת אש נדרשות הן מהרמה הגבוהה ביותר, דבר המחייב בדיקה של מומחה.
6. אם הסוקר הציע לזמן מומחה, כדאי להישמע לו,
7. ככלל במפעלים בעלי רמת סיכון גבוהה נדרשת בדיקת מערכות הכיבוי ע"י מומחה.